

Published on www.bilvavi.net

[Home](#) > דרשות 014 אור של הבעל שם טוב תשסז

דרשות 014 אור של הבעל שם טוב תשסז

מובא בספרים הקדושים שקודם ירידת הבעל שם הקדוש לעולם, העולם היה בבחינה של מיתה, וה' יתברך שלח שליח ממרום לגלות חיות בעבודה, חיות בתורה, חיות בתפלה. הבעל שם הק' ירד לעולם בבחינה של תחיית המתים, להחיות רוח שפלים, לגלות חיות פנימית בעבודת ה'.

יש מחלוקת ידועה בחסידות, האם האור של הבעל שם היה לזמן או שהוא קיים גם השתא. למשל, כידוע שבליל התקדש החג, בליל פסח, יש אור שיורד ממרום, לאחר מכן הוא מסתלק, ויש ספירה של מ"ט יום, חזרה לגלות את האור שירד בליל התקדש החג.

האור של הבעל שם הק' שירד לעולם, ירד - ונסתלק. וכמו שיש בחינה של מ"ט יום לחזור ולגלות את אותו אור, כך גם האור הפנימי של הבעל שם הק' שירד לעולם, היה והסתלק. וכיצד הוא הסתלק? מובא בספרים שהסירא-אחרא ראה שגודל ההתעוררות שיש בעולם, גודל האהבה והיראה והתשוקה לעבודת ה', ושבת קודש שירד לעולם, והס"א חיפש היכי תימצא כיצד להחליש את תוקף האור ח"ו.

הרי ידוע שקודם שהבעל שם ירד לעולם הוא פחד מהמלחמות שיהיו, והוא ביקש שיהיו לו ששים גיבורים, הס"א חיפש דרך כיצד לעקור את ההתעוררות שירדה לעולם. חיפש ולא מצא, עד שמצא שכנגד כל חסיד דקדושה, הוא יעשה חסיד של הס"א. מהי חסידות של הס"א - זוהי חסידות שהכל חיצוניות, אין שם תורה, אין שם עבודה, אין שם חיות, אלא הכל מעשה קוף בעלמא. אדם יכול להיכנס למקווה ולטבול כמו תרנגול, וכי תרנגול הטובל באגם יש לו קדושה.

המעשים יכולים להיות מעשים של חיצוניות, הוא הולך בלבוש שלבשו אבותינו, והוא אינו משנה את לבושו, בחיצוניות הוא נראה בדיוק אותו דבר כמו שהיו נראים לפני מאתיים שנה, אבל בפנימיות "לבבם רחוק ממני". והס"א מדור לדור, הלך והרבה את הרע כנגד הטוב, עד שנוצר היום מצב שיש כאלו שכל החסידות שלהם זה התמונה בעיתון, אבל ביניהם לבין העבודה שגילה הבעל שם הק' - אין שום דבר.

בודאי שח"ו לעקור את החיצוניות, זו הייתה השמירה שהייתה במצרים, שלא שינו שמם, לשונם ומלבושם, אבל עדיין הם היו במ"ט שערי טומאה, השמירה ש'לא שינו שמם לשונם ומלבושם' זו רק הייתה שמירה שלא ירדו לשער הנ' דקליפה, אבל יחד עם זה שהם לא שינו שמם לשונם ומלבושם, הם היו במ"ט שערי טומאה. ידועים דברי האור החיים הק', שכיום נגלה שער הנ' דקליפה, ולפי"ז, אפילו אדם שאינו משנה את שמו, לבשו, עדיין יכול להיות שבמלבוש ובשם הוא נראה יהודי ירא-שמים, אבל בפנימיות הוא יכול להיות רחוק.

בודאי ששמירת הלבוש והשם והצביון החיצוני הוא הערובה שהאדם לא ידרדר עוד יותר אחורה, אבל זה לא אומר ששם האדם נעצר. החיצוניות היא הכרח, מי שמשנה את החיצוניות יש ספק גדול להיכן הוא יגיע, אבל כאשר האדם שומר על החיצוניות, ח"ו הוא מסתפק במועט, יש לו שמירה. "כספים אין להם שמירה אלא בקרקע", אבל אם הוא ישים אותם רק בקרקע, רווח לא יהיה, ולכן הגמ' בבא מציעא אומרת שלעולם ישלש האדם מעותיו, שלישי בפרקמטיא, בשביל שיהיה רווח מהכסף, אם האדם רק שומר שלא ידרדר עוד יותר, עדיין הוא לא בבחינה של "ילכו מחיל אל חיל".

ברוך ה' שהחיצוניות נשמרה, זה דבר גדול עד למאד, אמנם, אחרי שהחיצוניות נשמרה, צריך להכניס ולהחזיר את הפנימיות

שהתגלתה בעולם. הקב"ה ששלח שליח ממרום לגלות אור של חיות, מחד זו זכות, ומאידך זו חובה. כל זמן שהאור לא נמצא בעולם, אזי אין תביעה על האדם שיוכל להשיג את הדברים, כי אין לו מורה דרך, הוא לא יודע מה זה. לאחר שהאור ירד לעולם, מחד זה זכות לאדם שהוא יכול לילך מעלה מעלה, אבל מאידך זו תביעה, זו חובה על האדם, אתה נמצא בדור שכבר גילו גילויים גדולים, ונתנו דרך כיצד לחיות בפנימיות, וא"כ האדם מחוייב. ודאי שעל תינוק שנשבה לבן האומות התביעה היא הרבה פחות מאשר אדם שגדל בתוך התורה והוא אינו עולה מעלה מעלה.

ככל שהדורות הולכים ומתרחקים, השורש הפנימי נעלם והחיצוניות תופסת עוד מקום ועוד מקום. העבודה היא, ראשית להמשיך לשמור על החיצוניות, אבל שנית, להחזיר עטרה ליושנה, את האור הפנימי, חיות בתורה, חיות בתפלה, חיות בכל קומת חייו של האדם.

אלא מאי, כיוון שהדברים הם באמת עמוקים וקשים, לכן על דרך כלל אם האדם יפתח את הספרים הקדושים, קשה להיות משכיל דקדושה בשביל באמת להבין מה לעשות למעשה. ודאי שהאדם יכול לקרוא וורטים על פרשת השבוע, וזהו דבר גדול עד למאד, עצם כך שהוא קורא דברים שנכתבו ע"י קדושי עליון, בודאי שזה מכניס בו קדושה ויראת-שמים, אבל, לבנות על כך חיים בודאי שאי אפשר. לאף אחד אין סלקא דעתך שכדי לקנות את הסוגיא הוא יקרא עלון בשבת קודש שכתוב שם כמה וורטים, וישמע שמוע'ס פעם בשבוע. בשביל לקנות סוגיא צריך עמל ויגיעה ודרך.

ברור ופשוט הדבר, שאת האור שגילה הבעט"ש הק' בעולם, כ"כ גדול ונורא, אור אמת שירד לעולם, אי אפשר ולא יכול להיות שהאדם יקנה אותו במילתא אגב אורחא. אם לאדם יש סברא שאת האור שגילה הבעט"ש הק' אפשר לקנות ע"י שמוע'ס בעלמא, זו פגיעה בכבודו של הבעט"ש! אם הוא היה מאמין באמת שגודל האור שהבעט"ש הוריד הוא אור גדול ונורא, אי אפשר לקנות דבר שהוא גדול ונורא בשמוע'ס בעלמא.

מוכרח שיהיה סדר ומהלך בדברים שנתגלו. אלא, שמכיוון שבמשך הדורות הייתה בעיה גדולה ונוראה, שבשעה שנתגלתה החסידות בעולם, היו אנשים שעזבו את לימוד הגמ' ואת לימוד ההלכה, ועזבו את קיום הדין, ועסקו רק בספרי עבודת ה', לכן רבותינו מכל הקצוות העמידו את הדברים שהעיקר אצל האדם זה לימוד תורה מבוקר ועד לילה, ושלא יהיה הוה-אמינא לאדם שאפשר לצמוח מללמוד ספרי מוסר וחסידות בלבד. ברור ופשוט הדבר שהבעט"ש הק' ותלמידיו היו תלמידי חכמים, החסידות לא באה לבנות עולם בלי תורה, היא באה לגלות את החיות שבתורה, את החיות שבתפלה, ואת החיות בכל קומת האדם כולו.

לכן, מכיוון שנעשה מצב שהאנשים עזבו את לימוד הגמ' וההלכה ואת דקדוק הדין, וחשבו בדעתם שילכו במחשבות עליונות מאד ויגיעו להשגות ומדרגות, לכן רבותינו צמצמו את הדברים, שלא כל אדם יכנס לחסידות, ואם הוא נכנס לחסידות, שזה יהיה בהדרגה מועטת. אמנם, לבסוף קרה שהבעיה התהפכה. מתחילה הבעיה הייתה שעזבו את לימוד הגמ' וההלכה וקיום הדין, ועסקו רק בספרי חסידות, השתא הבעיה בדיוק הפוכה, חזרו לגמ', מי שזכה לחזור, והחסידות מונחת בקרן זוית.

החסידות צריכה להיות בגבול הנכון שבה, בזמן הנכון שבה, ושיתן חיות בתורה ובתפלה ובעבודה. אם יש רק תורה ואין חיות, הרי שזה כאדם מת. אם האדם מחפש חיות בלי עמל התורה וקיום הדין, אזי "לא עם הארץ חסיד", זהו עוף הפורח באוויר ולא יצא מכך כלום.

א"כ, נקודת האמת היא שהעיקר של האדם בכל יום ויום יהיה יגיעת התורה בעיון, ומי שזוכה גם לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, אבל יחד עם זה חייבים זמן של קביעות לפנימיות.

בעולם הישיבות הליטאי קודם תקופתו של ר' ישראל סלנטר לא היה מושג של סדר מוסר. הגרי"ס ניסה להכניס זאת לישיבות, והיה על זה מחלוקת גדולה ונוראה, עד שלבסוף כולי עלמא הודו שבלי המוסר אי אפשר לצמוח. הן הן הדברים אמורים בנקודת החסידות, שמוכרח לכל אדם שרוצה להיות עובד ה' באמת שיהיה לו לימוד חסידות. אין הכוונה שבמקום ללמוד סדר א' הוא ילמד חסידות, אבל אם האדם לומד רבע שעה או חצי שעה ביום חסידות, ועיקר עיונו בתורה הק', בסדרים, אבל למעשה צריך מקור של חיות שהאדם יגיע לפנימיות. "לא עם הארץ חסיד" נאמר אם האדם לא יודע את הגמ' וההלכה, אבל זה נאמר גם אם האדם לא יודע את סתרי הפנימיות.

בודאי שיש ספרים שהם יותר קשים, אבל יש ספרים שהם יותר קלים, כגון הספר "מאור ושמש" וכדו', אף שבודאי הדברים עמוקים מתפיסתנו, אבל סוף-סוף האדם קרוב לדברים כדי להרגיש שזה מדבר אליו. אלא מאי, גם כאשר האדם ילמד "מאור ושמש", הרי זהו לא ספר של עבודה שנכתב כהדרכה לאדם, אלא זה על סדר פרשת השבוע, וכל פרשה לפי עניינה. אם האדם יקרא בפ' כי תבא על דבר אחד, ובפ' נצבים על דבר אחר, ובפ' וילך על דבר נוסף, ושיגיע לפ' וזאת הברכה, מה למעשה הוא יעשה, וכי כל שבוע הוא יתנהג לפי מה שכתוב אותה פרשה, בודאי שלא. אדם שילמד הלכות חנוכה בסוכות, וכי

ידליק נרות חנוכה בסוכות, בפסח ילמד הלכות יום-כיפור, וכי אזי הוא יצום בפסח, בודאי שלא.

אי אפשר שכל שבוע האדם יתנהג לפי מה שהוא למד בפרשת השבוע. בודאי שבשביל לעורר את האדם, כל דבר-תורה שנכתב ע"י קדוש עליון מעורר את האדם. אמנם כדי שהקביעות של האדם תהיה שבשביל עונג שבת הוא פותח "מאור ושמש", בודאי שזהו דבר גדול, אבל לא זו התכלית הרצויה. התכלית הרצויה היא, "לדעת את הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון", התורה הק' היא בבחינת דרך, "דרכיה דרכי נועם", הוא מוליכה את האדם, הן בקיום הדין והן בהנהגה והן בעלייה העליונה הרוחנית של האדם. מוכרח שיהיה לאדם דרך כיצד צומחים.

אם האדם יושב ולומד, וב"ה הוא זוכה להתייגע בתורה, ורוצה באמת שהתורה תביא אותו לתכלית הרצויה בעולמו, הרי שהוא צריך לכוון דרכו בצורה ברורה. אף אחד לא לומד מסכתא באופן שיום אחד הוא לומד את דף ב' ולמחרת דף פ"ז, ואחרי זה חוזר לדף ל"ג, אלא אם כן זו סוגיא אחת שמתחלקת לכמה מקומות. אמנם יש מחלוקות האם יש סדר למקרא ולמשנה, אבל כשלומדים לומדים כסדר. אי אפשר שהאדם ילמד כל פעם או את הפרשה של אותו שבוע, או כל פעם ספר שבא לידו, או עלון שיוצא בשבת קודש ומצטט מכל מיני ספרים ועניינים. חייב להיות שיהיה לאדם מהלך ברור ביותר, מה הראשית, מה ההמשך, ולהיכן האחרית.

בכל דור ודור יש בעיה אחת גדולה, שעל דרך כלל, היה תמיד יותר מבקשים מאשר ברי-השפעה. יש הרבה צאן קדושים, הרבה בימי הבחורות, והרבה שמחזיקים זאת אחר זה לאחר הנישואין, שנשמתם בוערת בקרבם, והם מחפשים, מחפשים דרך, אבל כמעט אין מי שיכול לתת זאת. הצדיקים קדושי העליון, שכנסת ישראל עומדת עליהם, הרי שהם עסוקים מבוקר ועד ליל בהנהגת הכלל, וברור ופשוט שהם לא יכולים להתפנות לכל יחיד ויחיד וליתן לו הדרכה כסדר. הרי שכדי להדריך אדם כסדר לפחות צריך לדבר עמו פעם אחת בשבוע שעה. אם יהיה לבן אדם עשרים אנשים כאלו, לפי החשבון הפשוט ביום הוא צריך להתעסק כמה שעות ביום עם עשרים אנשים. קל וחומר שאדם שיש לו צאן יותר גדול, יש הדרכה כללית מאד לכלל ההנהגה, אבל אי אפשר לשבת עם כל אדם ואדם ולשמוע את מצבו, להבין מה עשה, וליתן לו הדרכה באופן פרטי.

לכן מה שקורה, שעל אף שיש לאדם צימאון, הוא בדרך כלל מנסה לחטוף, 'חטוף ואכול חטוף ואכול', וכל פעם הוא מנסה לחטוף איזה עניין. ואם אין הדרכה, משל למה הדבר דומה, אדם נוסע מעיר לעיר ואיננו מכיר כלל את הדרך, הוא מתבלבל בפנייה ימינה ובפנייה שמאלה, ואחר כך במקום להגיע תוך חצי שעה, יכול לקחת לו שעה וחצי, מרוב הטעויות שהוא הסתובב ממקום למקום עד שמצא את הדרך. כך גם בממשל, בעבודת האדם את בוראו, אם לאדם אין מי שיכונו, מי שיוצא כיצד הוא יכול ללכת, הוא יכול ללכת ימים, וחודשים, ושנים טובא, ועדיין הוא בבחינת שעולה מעלה ויורד מטה וחוזר חלילה, והרי שהוא ניצב על מקומו.

כדי שהאדם יוכל לעלות עליה אמיתית, הוא מוכרח שיהיה לו דרך כיצד עולים מעלה מעלה. ראשית, צריך להבין שבלי דרך אי אפשר, הצורה הזו שלומדים כל פעם משהו אחר, חייב להיות שיהיה ברור לאדם שזה לא יוליך אותו לנקודה האמיתית, זה לא יביאו לתכלית, זה בודאי ישמור עליו שהוא לא ירד מטה מטה, כי הגחלת כל הזמן הולכת ומתחדדת, אבל הוא חייב למצוא את הדרך.

לאחר שברור לאדם שהוא מחפש דרך, עכשיו הוא חייב לבכות לקב"ה שימצא את הדרך. ר' יונתן אייבשיץ כותב, שביום שהוא לא בכה בתפלה על אהבת התורה והשגת התורה, הוא לא זכה ללומדה כראוי. וכשם שהדבר אמור לעניין התורה הק', כך הם אמורים בכל ענייני העלייה של האדם, שהאדם שלא מתחנך ולא צועק ולא בוכה - הוא לא ימצא! זו עדות מפורשת בגמ' בבא מציעא (נט). ששערי תפלה ננעלו, ושערי דמעה לא ננעלו. בלי תפלה האדם לא יכול להשיג כלום, ולאחר ששערי תפלה ננעלו, רק שערי דמעה נשארו פתוחים, אם לא כואב לאדם באמת שהוא אינו עולה מעלה מעלה, הרי שהוא בודאי לא יבוא לידי בכי.

מגיעים ימי הדין, ימי הרחמים והסליחות שבהם אנו נמצאים, כתוב באריז"ל הק' שמי שלא בוכה בימי הדין זו הוראה שאין נשמתו שלמה, כי מי שבאמת נשמתו שלמה לא יכול להיות שלא יבכה! כי הוא מחפש קרבת ה', הוא משתוקק לעלות מעלה מעלה בעבודת ה' יתברך, וכיוון שאין אדם שאין לו קשיים ומניעות ומפריעים, אזי מי שמחפש גשמיות ואין לו פרנסה, אזי הוא בוכה ב'ברך עלינו', אבל מי שבאמת מחפש רוחניות והוא לא מוצא, אזי הוא מבין ש'עוונותיכם היו מבדילים', והוא בוכה ב'השיבנו', ב'סלח לנו'.

בשביל שהאדם יכול למצוא באמת דרך בעבודת ה' יתברך, צריך שזה יכאב לו, שיכאב לו באמת שהוא רוצה לעלות. אם אין לאדם כאב על מה שהוא לא רוצה לעלות, אין אופן שהוא יצליח לעלות מעלה מעלה. פעמים רבות לא כואב לאדם מפני שהאדם לא מבין מה חסר, הרי הוא לומד תורה ומשתדל לקיים מצוות, מה חסר כאן. אבל כל אחד שפותח ספרי חסידות ורואה את המדרגות שהם דיברו עליהם, וכי יש לו הוה-אמינא שהוא באמת נמצא שם, אולי יש יחידי סגולה שכן, ועל דרך כלל

מי שחושב שהוא נמצא שם, הוא בעל דמיון מופלג.

אמנם, אם האדם מכיר את האמת, כשהוא רואה את דברי רבותינו, קצת יש לו תשוקה לרוחניות ולבו נשבר בקרבו, איפה אני ואיפה מדרגתם של רבותינו הקדושים. ח"ו שהוא יגיע לשברון שיביא לרפיון, אלא מגיע לבחינה של "לב נשבר ונדכא אלוקים לא תבזה", הוא נשבר בקרבו, ומה עושה אדם ירא-שמים כשהוא נשבר - הוא פונה בצעקה לקב"ה, "צעק לבם אל ה'", הוא מתחנן לבורא עולם, רבש"ע, אני יודע איפה היו רבותינו, אני יודע מה היה ההשגות שלהם בתורה, מה היה ההשגה שלהם בקדושה, מה היה ההשגה שלהם ביראת-שמים ואהבת ה', והיכן אני נמצא, ואזי הוא פונה למי שאמר והיה עולם בצעקה, בבכיה, בבקשה, ובדמעות, והוא מבקש מהקב"ה - "הורני ה' דרכך"! יש לו בכיה מעומק הלב שהקב"ה יראה לו את האמת. אדם שלא מתפלל ובוכה לקב"ה, זהו סימן שלא כואב לו.

רח"ל כולם יודעים שאם האשה יושבת על המשבר, חוץ מלשים נועם אלימלך תחת הכרית, כל אחד מחפש סגולה, צועק לקב"ה שהכל יסתדר. אנשים שאין להם פרנסה, יוצאים לכותל ארבעים יום. מכנגד זה אדם שאינו משיג השגה פנימית בתורה ובעבודה, וכי הוא גם מוכן לנסוע לכותל ארבעים יום כדי להבין עוד קצת, כדי להרגיש הרגש יותר פנימי. אם האדם מבין שעסק התורה וקיום המצוות צריך לעלות מעלה מעלה, ודברי רבותינו הם לא גוזמא ח"ו, אלא הם אמת לאמיתה, וכל אחד ואחד יכול לעלות כפי ערכו, הרי שכאשר הוא מתבונן ועושה חשבון הנפש לעצמו היכן אני נמצא והיכן המדרגות האמיתיות, תתעורר בו תשוקה עליונה לעלות מעלה מעלה.

הקב"ה שם את האדם בעולם שיש בו הרבה ניסיונות. יש כמה סוגי ניסיונות אצל האדם שמחמתם הוא לא נמצא במצב של עלייה. יש בני אדם שכבר מתייאשים מראש, 'לי זה לא שייך, הלב אצלי סגור, לא אהבה, לא יראה, לא קדושה, לא שמירת העיניים, לא כולם', מתייאש, 'יש אנשים שהם בני עלייה', אבל אצלו מראש דעתו ללכת למסחר, ללכת לעסוק בענייני עוה"ז, יאוש בעלים. ויש בני אדם שאינם מתייאשים, אבל מתחילה השאיפות שלהם מאד נמוכות. אם הוא נכשל בשמירת העיניים, הוא לא מאמין באמת שהוא יכול להגיע למדרגות גבוהות, הוא תמיד מנסה להילחם עוד קצת, אבל הוא לא מאמין שיום אחד הוא יוכל להגיע למצב כזה שבאמת הוא ישמור את עיניו.

מדוע הוא לא מאמין שהוא יכול לשמור את עיניו, התשובה האמיתית, כמו שכתוב בספה"ק, שאין אדם יכול לשמור את עיניו, בפרט בדור אחרון שיש קליפה נוראה בעולם, כמו שמובא בספה"ק, אי אפשר בדרך טבע לשמור את העיניים. אז מה הקב"ה תובע מבניו, הרי יש איסור דאורייתא ד"לא תתורו". תשובה לדבר, אדם מקדש את עצמו מעט, מקדשים אותו מן השמים הרבה. האדם באמת אינו יכול להגיע לשלמות של שמירה, אבל כאשר האדם עושה את מה שהוא יכול לפי כוחו, אזי הוא מקבל סייעתא דשמיא מלמעלה.

רוב השאיפות שחסרים לאלו שזוכים לשבת בעולמה של תורה זה מחמת שהם ניסו פעם ופעמיים ושלש, וזה לא הולך, ואומרים 'די'. אבל באמת, כאשר האדם ימסור נפשו על הדבר, על אף שבאמת הוא לא יכול להצליח, כי 'אלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו', אבל כאשר הוא ימסור את נפשו על הדבר, אזי הקב"ה יזכה אותו!

אם תפגשו את אותם יחידים שזכו למדרגות בעבודת ה', הם יגידו לכם שכל המדרגות שיש להם זו מתנה מן השמים! אף אחד לא עבד כמו שצריך כדי להגיע למדרגות הללו, כי אפשר להגיע למדרגות הללו! אדם פותח ספרים ורואה מדרגות, הוא באמת צודק שאי אפשר להגיע לשם, אזי כיצד רבותינו הגיעו, יש את אלו שאומרים שהיה להם נשמה גבוהה, וכן שהיה זמן שהיה אור בעולם - בודאי שזה נכון, אבל יש כאן עוד נקודה, הם הגיעו כי הם קיימו בעצם 'כל אשר בכחך עשה' אבל 'ולא עליך המלאכה לגמור'.

אם האדם מאמין שאבינו אב הרחמן אוהב את בניו, הרי שהקב"ה רוצה לתת לאדם מתנות, אלא מאי, שאם האדם לא מתייגע בכוחו, כמו שהגמ' אומרת בבא מציעא 'ישב ואמר עליך המלאכה' שאם האדם יושב בצד ואינו רוצה לפרוק ולטעון אין חיוב של 'עזוב תעזוב עמו' לעזור לו, בגדרי ההלכה. כך גם בנמשל, בעבודת ה', אם האדם עובד כפי כוחו ומאמין שהקב"ה אוהב ורוצה ליתן לו, הוא באמת יגיע להשגה. המניעה העמוקה בעצם להגיע לפנימיות של העבודה, זהו החסרון של השפלות שהאדם לא מאמין.

מי גרם לצדיקים שיתבזזו שולחן לעתיד לבא, קטנות שהיה בהן, שלא האמינו בעצמם, היה חסר בהם את ה"ויגבה לבו בדרכי ה'", אבל לא ח"ו "ויגבה לבו" שאני יכול להשיג, אני לא יכול באמת להשיג, "ויגבה לבו" שהקב"ה אוהב אותי ויתן לי מתנה לאחר היגיעה. אם האדם סבור שבכוחו להשיג, זה לא "ויגבה לבו בדרכי ה'", זה יגבה לבו בדרכי 'הגאווה'. אבל כאשר האדם מאמין שרצון הבורא יתברך שמו להיטיב, אלא שהקב"ה דורש מהאדם 'כל אשר בכחך עשה', אזי שהוא פותח ספרים פנימיים המבארים מדרגות בעבודת ה', המחשבה שלו היא, אני בכוחי איני יכול להשיג זאת, אם אני יעמול באמת, הקב"ה יתן לי מתנה.

לא פחות עלמא מל"ו צדיקא דמקבלי אפי שכינתא בכל יומא', האם יש בדור הזה ל"ו צדיקים או לא, בודאי שיש. האם כל אחד יכול להעיד על עצמו שהוא לא יכול להיות אחד מהם? ח"ו. ואם האדם אומר 'אין לי כוחות', גם ל"ו צדיקים אין את הכוחות להגיע להיות ל"ו צדיקים, רק שההבדל בינו ל"ו צדיקים, שכל אחד מהל"ו צדיקים עבד כפי כוחו ומכאן ואילך קיבל מתנה.

על דרך כלל, לפחות חלק מהסיבה שהעבודה הפנימית של החסידות ננטשה מן העולם, חוץ מהסיבה הראשונה שאמרנו מתחלה, הוא מחמת שפלות הדור, שכל בן תורה, בחור ישיבה, או אברך שפותח את הספר, הוא רואה שמדברים בשמים, והוא הרי לא בשמים, 'מי יעלה השמימה ויקחה לנו', לא שייך להגיע לשם. המעכב הוא, מחמת שהספרים באמת דיברו במדרגות גבוהות מאד, וכל אדם בר-דעת מבין שהוא לא שייך לשם. אבל אם האדם יבין, שגם המחבר של הספר מצד עצמו לא יכל להיות שייך למדרגה הזו, אלא שהוא מסר את נפשו על עבודת ה' יתברך ואז קיבל מתנה מלעילא, מאי נפק"מ אם הוא היה גדול ממני פי מאה ויותר, ממה נפשך הוא קיבל מתנה בסוף, אזי גם אני יכול לקבל מתנה. ממנו הקב"ה דרש את המסירות נפש שלו, וממני הקב"ה דרש את המסירות נפש שלי. הרי בין כך ובין כך הכל מתנה ממנו יתברך שמו.

שאנו נמצאים בימי הרחמים והסליחות, לפני הזמן של יום הדין, שכל אחד ואחד מצפה ומשתוקק באמת שהקב"ה יגזור עליו גזרות טובות ומתוקות, הן בגשמיות והן ברוחניות. גזרות טובות בגשמיות דהיינו, שיהיה לו כל צרכו בגשמיות ויוכל לפנות את לבו ודעתו לעבודת בוראו. וגזרות טובות ברוחניות דהיינו, שתהיה לו עלייה, ויזכה לשבת וללמוד תורה כדבעי, וירגיש 'גישמאק' בלימוד, שיהיה לו טעם בתפלה, שיהיה לו כח בשמירת העיניים.

מהי הדרך הראויה להתכונן ליום הדין - הדרך הראויה היא, כמו שכתוב ברמב"ם, שכל אדם ואדם יכול להיות במדרגת משה רבינו ע"ה. השאיפה האמיתית של האדם היא לעלות מעלה מעלה, אבל אין הכוונה ח"ו שהוא באמת ילך בדמיונות מעלה מעלה, ח"ו, שישב וילמד כדבעי, שיתנהג כמו אדם פשוט לגמרי, אבל הוא יצחק לקב"ה ממעמקי לבו: 'רבש"ע, אני רוצה קרבת ה', אני רוצה אהבת ה', ויראת ה', אני רוצה אהבת התורה והשגת התורה, אני ישתדל בכוחי, רבש"ע תן לי את המתנה'.

כאשר האדם מגיע ליום הדין בלי שאיפות, משל למה הדבר דומה, המשל הידוע, שהמלך ביום שמחתו קבע שיתן לכל אחד את משאלות לבו, נכנס הכפרי למלך וביקש מקל ועגלה, אומרים לו 'שוטה שבעולם, מלך מלכי המלכים יכול ליתן הכל'. האדם שמגיע ליום הדין, אם אין לו שאיפות, הרי יותר ממה שהוא יתפלל הוא בודאי לא יקבל, הלואי שנזכה שהתפלות יתקבלו. אבל ק"ו אם הוא לא מבקש יותר, הוא לא יקבל יותר. חז"ל אומרים שתפלה עושה מחצה, והוא יקבל פחות מזה.

הדבר הראשון שצריך שיהיה ברור לאדם, שרבותינו כתבו את הספרים, והם לא נגנזו אלא נמצאים בארון, וק"ו בדור אחרון שרבו הספרים, שנתגלו כתבי-יד וכדומה, זה לא במקרה שהספרים נמצאים בארון, בכל בית-מדרש יש מדפים שלמים של ספרים, רק שהבעיה היא שזה בארון ולא בלב. הקב"ה גילה לנו את התורה הזו, שבאמת כל אחד יכול להגיע לשם, כיצד, לא ח"ו ללכת בגדולות ונפלאות, אלא ללכת בדרך פשוטה, אבל עם שאיפה פנימית לעלות מעלה מעלה כמו שכתוב בספה"ק.

עבודת האדם למעשה, היא להאמין שרצון הבורא לעלות אותו מעלה מעלה, ולהתחנן ולבקש ולבכות לקב"ה, כמו שדוד המלך ביקש, "לב טהור ברא לי אלוקים ורוח נכון חדש בקרבי".

רבותי, מהשמוע"ס הזה יכול לצאת שני דברים, יש כאלה כמובן שלא יצא להם כלום. אבל אם יצא, יכול לצאת שני דברים, עוד התעוררות, אבל יכול לצאת מזה נקודה לגמרי שונה, יכול לצאת מזה מצב שהאדם ישנה את התפיסה שלו על החיים של עצמו, לצאת מתפיסת הקטנות ולחפש גדלות! לא לסבור שנולדו בדור קטן ודור שפל ונשאר קטנים ושפלים, לא זה רצון ה'! נולדנו בדור קטן, עם נשמות קטנים ומוחות קטנים, אבל בעל הרחמים שהוא נותן מתנת חיים יכול ליתן גם בדור הזה, וזה לא רק שהוא יכול לתת, אלא הוא נותן! כמו שבדורות קדמונים הוא נתן, הוא נותן גם היום.

ההכנה לימי הדין והרחמים שאנו מגיעים אליהם, ראשית כל לקבל ולהבין ולהגיע להסכמה גמורה בלב האדם שבאמת כל מה שכתוב בספרים הקדושים שייך אליו! לא לקרוא דברים בתור עונג שבת, אלא לקרוא דברים למעשה שזו השאיפה, להבין שאם הקב"ה גילה לנו את הדברים, "מה ה' אלוקיך שואל מעמך" - מה שכתוב בספרים. לא להגיד שזה דור קטן, זה באמת דור קטן, אבל מה שכתוב בספרים שייך אלינו. כיצד הוא שייך, שהאדם יקבע בדעתו שהוא מצד עצמו 'קטן', אבל אם הוא יעשה בכוחו, הקב"ה יתן לו את כל המעלות העליונות.

עיקר התשובה האמיתית היא שהאדם ראשית כל מאמין שהקב"ה יכול להשיבו למקורו. מהי תשובה, תשובה מלשון לשוב, להיכן, תשובה מגעת עד כסא הכבוד, מדוע, מחמת שהנשמות מקומם בכסא הכבוד, והתשובה היא שהאדם משיב את עצמו לכסא הכבוד. האם כל אדם מאמין באמת שהוא יכול להגיע לכסא הכבוד, יאמר האדם 'זה שייך לנביאים', תשובה לדבר, כן,

הוא יכול להגיע לכסא הכבוד, כיצד, אי אפשר להגיע לכסא הכבוד מצד עצמו, כמו שהגמ' אומרת בחגיגה שיש בין כל עולם ועולם ת"ק שנה, אי אפשר להגיע לשם. אבל אם הקב"ה לוקח את האדם אליו - הרי שהאדם יכול להיות דבוק בבוראו.

כאשר ברור לאדם שבאמת הקב"ה רוצה לקרב אותו, הוא מחד מכיר את קטנותו, ומאידיך הוא שואף למעלות העליונות ע"י תפלה ובכיה לבורא עולם שיעלה אותו מעלה מעלה בהדרגה, אז יש תקווה לאדם שבאמת הקב"ה ידבק אותו אליו יתברך.

יתן ה' יתברך והדברים יהיו בבחינת אב שעושים תולדה למעשה, שיהיה בזה קנין גדול לכל אחד ואחד, ונזכה כולנו לכתיבה וחתימה טובה.

- [\[דרשות לציבור\]](#) 1]
- [\[שיעורים בעזור בני יורק, לייקווד, בלטימור תשס"ז\]](#) 2]

Show featured image:

0

Source: <http://bilvavi.net/shiur/014-אורשלהבעלשםטובתשסו>

Links

[1] <http://bilvavi.net/droshos>

[2] <http://bilvavi.net/ec2007>